

TC
DENİZLİ
İDARE MAHKEMESİ
Esas No:2012/1125

YÜRÜTMENİN DURDURULMASINI

İSTEYEN (DAVACI): Emel DENGİZ

VEKİLİ.....: Av. Tevfik AKKILIÇ
Doktorlar Cd. Çimen İş Mrk. Kat:6 No:32
Merkez/DENİZLİ

KARŞI TARAF (DAVALI).....: Milli Eğitim Bakanlığı
Bakanlıklar – Çankaya/ANKARA

VEKİLİ.....: Orhan MANAV(Hukuk Müşaviri) -aynı adres-

İSTEMİN ÖZETİ.....: Denizli İli, Merkez, Hasan Tekin Ada Anadolu Lisesi'nde biyoloji öğretmeni olarak görev yapmakta olan davacının eşinin Antalya İl Emniyet Müdür Yardımcılığı'na atanması nedeniyle 2012 yılı mazeret tayini döneminde, elektronik ortamda yapmış olduğu iller arası eş durumu mazeret tayini talebinin, eşinin atamasının yapıldığı Antalya İli'nde tercih talebinde bulunabileceği herhangi bir okul açılmaması gerekçe gösterilerek reddine ilişkin işlemin; eş durumu nedeniyle atandığı Denizli İli'nde 10 yıldır görev yaptığı, Denizli Emniyet Müdürlüğü emrinde şube müdürü olarak görev yapan eşinin Denizli İli'ndeki 10 yıllık görev süresini tamamlaması nedeniyle zorunluluk gereği terfien 3.sınıf Emniyet Müdürü olarak Antalya İl Emniyet Müdür Yardımcılığına atandığı, müvekkilinin oğlunun ilköğretim 6.sınıf öğrencisi olduğu, eş durumu özürlü kapsamında elektronik ortamda 13.08.2012 tarihinde yapılan başvurunun onaylandığı, daha sonra atanma isteminin davacının "alanında boş kontenjan bulunmadığı" gerekçesiyle reddedildiği, açıkça hukuka aykırı olduğu ve telafisi imkansız zararlara yol açacağı ileri sürülerek iptali ile öncelikle yürütmesinin durdurulmasına karar verilmesi istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ.....: Süresi içerisinde savunma dilekçesi verilmemiştir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Denizli İdare Mahkemesi'nce dava dosyası incelenerek davacı tarafın yürütmenin durdurulması istemi hakkında işin gereği görüşüldü:

Dava; Denizli İli, Merkez, Hasan Tekin Ada Anadolu Lisesi'nde biyoloji öğretmeni olarak görev yapmakta olan davacının eşinin Antalya İl Emniyet Müdür Yardımcılığı'na atanması nedeniyle 2012 yılı mazeret tayini döneminde, elektronik ortamda yapmış olduğu iller arası eş durumu mazeret tayini talebinin, eşinin atamasının yapıldığı Antalya İli'nde tercih talebinde bulunabileceği herhangi bir okul açılmaması gerekçe gösterilerek reddine ilişkin işlemin iptali ile öncelikle yürütmenin durdurulmasına karar verilmesi istemiyle açılmıştır. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "Yürütmenin Durdurulması" başlıklı 27. maddesinin 2. fıkrasında, idare mahkemelerinin, idari işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda, davalı idarenin savunması alındıktan veya savunma süresi geçtikten sonra gerekçe göstererek yürütmenin durdurulmasına karar verebilecekleri hükme bağlanmıştır.

1982 Anayasa'sının "Ailenin korunması ve çocuk hakları" başlıklı 41. maddesinde:"Aile, Türk toplumunun temelidir ve eşler arasında eşitliğe dayanır.

Devlet, ailenin huzur ve refahı ile özellikle ananın ve çocukların korunması ve aile planlamasının öğretimi ile uygulanmasını sağlamak için gerekli tedbirleri alır, teşkilatı kurar.

(Ek fıkra: 07/05/2010-5982 S.K./4. md.) Her çocuk, korunma ve bakımdan yararlanma, yüksek yararına açıkça aykırı olmadıkça, ana ve babasıyla kişisel ve doğrudan ilişki kurma ve sürdürme hakkına sahiptir." hükmü yer almıştır.

Ülkemiz tarafından 1948 yılında kabul edilerek iç hukukumuzun bir parçası haline gelen İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin 16/3.maddesinde: "Aile, cemiyetin tabii ve temel unsurudur; cemiyet ve Devlet tarafından korunmak hakkını haizdir." hükmüne yer verilmiştir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun "Yer Değiştirme Suretiyle Atanma" başlıklı 72. maddesinde: "Kurumlarda yer değiştirme suretiyle atanmalar; hizmetlerin gereklerine, özelliklerine, Türkiye'nin ekonomik, sosyal, kültürel ve ulaşım şartları yönünden benzerlik ve yakınlık gösteren iller gruplandırılarak tespit edilen bölgeler arasında adil ve dengeli bir sistem içinde yapılır.(Değişik fıkra: 09/04/1990-KHK-418/5 md.; İptal: Anayasa Mahkemesi'nin 05/02/1992 tarih ve E.1990/22, K.1992/6 sayılı kararı ile; Yeniden düzenlenen fıkra:18/05/1994-KHK/527/5 md.)Yeniden veya yer değiştirme suretiyle yapılacak atamalarda; aile birimini muhafaza etmek bakımından kurumlar arasında gerekli koordinasyon sağlanarak memur olan diğer eşin de isteği halinde ataması, atamaya tabi tutulan memurun atandığı yere 74 ve 76 ncı maddelerde belirtilen esaslar çerçevesinde yapılır. Yer değiştirme suretiyle atanmaya tabi memurun atandığı yerde eşinin atanacağı teşkilatın bulunmaması ya da teşkilatı olmakla birlikte niteliğine uygun münhal bir görev bulunmaması ve ilgilinin de talebi halinde, bu personele eşinin görev süresi ile sınırlı olmak üzere aşağıdaki şartlarda izin verilebilir. Memurların atanamayacakları yerler ve bu yerlerdeki görevler ile kurumların özellik arz eden görevlerine atanabilmeleri için hangi kademelerde ne kadar hizmet etmeleri gerektiği ve yer değiştirme ile ilgili atama esasları Devlet Personel Başkanlığı'nca hazırlanacak bir yönetmelikle belirlenir. Kurumlar atamaya tabi olacak personeli için bu yönetmelik esaslarına göre Devlet Personel Başkanlığı'nın görüşünü almak suretiyle bir personel ve atama planı hazırlar." hükmü yer almıştır.

652 sayılı Kanun Hükmünde Kararname(KHK)'nin "Atama" başlıklı 37. maddesinin 3. fıkrasında: "Öğretmenlerin Bakanlıkça belirlenen hizmet bölge veya alanlarında en az üç eğitim öğretim yılı görev yapması esastır. Bunların yer değiştirme suretiyle atamaları her yıl yapılan atama plan ve programları çerçevesinde eğitim öğretim faaliyetlerini etkilemeyecek şekilde sonuçlandırılır. Bakanlıkça belirlenen özür gruplarına bağlı yer değiştirmeler ise yaz tatillerinde yapılır." düzenlemesine, 5.fıkrasında: "Özre dayalı yer değiştirme istekleri hizmet puanı sıralamasındaki yetersizlik sonucu yerine getirilemeyenlere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 72.maddesi kapsamına girenlerin hakları saklı kalmak kaydıyla, istekleri hâlinde istekte buldukları yere atanmaya hak kazanıncaya kadar aylıksız izin verilebilir. Bu şekilde aylıksız izin verilen öğretmenler, bağlı buldukları il millî eğitim müdürlüklerine bu amaçla tahsis edilmiş bulunan boş öğretmen kadrolarına aylıksız izinli olmak şartıyla atanır. Bunların atandıkları bu kadrolar aylıksız izin süresiyle sınırlı olarak saklı tutulur. Ancak, aylıksız izne ayrılan öğretmenler, üçüncü yılsonuna kadar istedikleri yere atamalarının yapılamaması hâlinde durumlarına uygun boş öğretmen kadrolarına öncelikle atanırlar." düzenlemesine yer verilmiştir.

Öte yandan, Devlet Memurlarının Yer Değiştirme Suretiyle Atanmalarına Dair Yönetmelik'in "Amaç" başlıklı 1. maddesinde: "Bu Yönetmelik; 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 2 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişik 2 nci maddesi ve aynı Kanunun 2670 sayılı Kanunla değişik 72 nci maddesine dayanılarak, Devlet Memurlarının aynı kurum içinde yer değiştirme suretiyle atanmalarını sağlamak amacıyla düzenlenmiştir." hükmüne, "Yer Değiştirme Suretiyle Atanmalarda Göz Önünde

Bulundurulacak Hususlar" başlıklı 9. maddesinde: "Yer değiştirme suretiyle atanmalar, Devlet Memurlarının dengeli bir şekilde dağılımını sağlamak için öğrenimi, uzmanlığı, iş tecrübesi, mesleki bilgisi gibi özellikleri ile boş kadro durumu göz önünde bulundurularak kurumlarınca hazırlanan bir plan dâhilinde yapılır.

Yapılacak atamalarda; aile birimini muhafaza etmek bakımından, eş ve sağlık durumları ilgili kurumlar arasında gerekli koordinasyon sağlanarak dikkate alınır.

Farklı kurumlarda çalışıp da her ikisi de yer değiştirmeye tabi olan eşlerden unvan, kadro ve görev bakımından daha aşağıda bulunanın görev yeri yukarıda bulunana bağlı olarak değiştirilir.

Aynı veya farklı kurumlarda çalışıp da eşlerden birinin yer değiştirmeye veya bu yönetmelik hükümlerine göre yer değiştirmeye tabi olmaması hallerinde, yer değiştirmeye tabi olmayan veya özel yönetmeliklerine göre yer değiştirmeye tabi olan eşin görev ve unvanı ile hizmetin özelliği dikkate alınır. Bu yönetmelik hükümlerine göre zorunlu yer değiştirmeye tabi tutulan memurun, memur olan eşinin yer değiştirme talebi öncelikle yerine getirilir.

(Ek fıkra:21/10/2000-2000/1466 S.Yön./1. md.) İlgili mevzuatı uyarınca zorunlu yer değiştirmeye tabi tutulan eğitim ve öğretim hizmetleri sınıfı, mülki idare amirliği hizmetleri sınıfı ve Emniyet Hizmetleri Sınıfına giren Memurlar, Türk Silahlı Kuvvetlerine mensup subay ve astsubaylar, hâkim ve savcılar ile bu Yönetmeliğin ek 1 inci maddesi kapsamına girenlerin görev süresiyle sınırlı olmak üzere atandıkları yere, memur olan eşinin atanmasında mevzuatı uyarınca yürürlüğe konulan norm kadro sayılarına ilişkin hükümler uygulanmaz." düzenlemesine, "Özel Yönetmelikler" başlıklı 28.maddesinde ise: "Kurumlar bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6 ay içinde halen görevde bulunan memurların geğmiş hizmetlerinin bu Yönetmelik çerçevesinde nasıl değerlendirileceğini ve bu Yönetmeliğin çeşitli maddelerinde kurumlarca tespiti öngörülen diğer hususları kapsayan özel Yönetmeliklerini Devlet Personel Dairesinden olumlu görüş alınmak sureti ile çıkarırlar. Özel Yönetmeliklerde bu Yönetmeliğe aykırı hükümler yer alamaz...."düzenlemesine yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden, davalı idare emrinde öğretmen olarak görev yapan ve 02.09.2002 tarihinde eş özüne bağlı olarak Denizli İli'ne atanan davacının, eşinin Denizli İli'ndeki hizmet süresinin(10 yıl) sona ermesi nedeniyle zorunlu ve terfien 3.sınıf Emniyet Müdürü olarak İl Emniyet Müdür Yardımcısı sıfatıyla Antalya İli'ne atanması üzerine yine eş özüne dayalı olarak süresi içerisinde elektronik ortamda Antalya İli'ne atanma istemiyle yaptığı başvurunun Antalya İli'nde boş kontenjan bulunmadığı gerekçesiyle reddedilmesi üzerine bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerinin birlikte değerlendirilmesinden, toplumun temeli olan ailenin korunması, huzur ve refahı için gerekli tedbirlerin alınmasının tüm kurumlar için Anayasal bir yükümlülük olduğu ve bu yükümlülüğü yerine getirmede tanınmış herhangi bir istisnanın da Anayasa'da yer almadığı, 652 sayılı KHK'de de özüne dayalı yer değiştirme isteği yerine getirilemeyenlerden 657 sayılı Kanun'un 72. maddesi kapsamına girenlerin haklarının saklı tutulduğu, 72. maddeye göre kurumların yeniden veya yer değiştirme suretiyle yapacakları atamalarda aile birimini muhafaza etmek bakımından gerekli tedbirleri alacağı ve yer değiştirme ile ilgili atama esaslarının Yönetmelikle belirleneceği, 72. madde dayanak alınarak çıkarılan ve yürürlükte olan Devlet Memurlarının Yer Değiştirme Suretiyle Atanmalarına Dair Yönetmeliğin 9. maddesine göre de zorunlu yer değiştirmeye tabi olan memurun, memur olan eşinin yer değiştirme talebinin öncelikle yerine getirileceği, mülki idare hizmetleri sınıfı, emniyet hizmetleri sınıfı, subay, astsubay, hakim ve savcılar gibi zorunlu yer değiştirmeye tabi kamu görevlilerinin atandıkları yere, memur olan eşlerinin atamalarında eşin görev yaptığı kurumla ilgili olarak norm kadro sayılarına ilişkin hükümlerin uygulanmayacağı, kurumların hizmet puanı veya kadro yetersizliği gibi mazeretler ileri sürerek zorunlu

atamaya tabi personelin memur olan eşini atamama veya ücretsiz izin almaya dolaylı olarak zorlama gibi bir yola başvuramayacakları anlaşılmaktadır.

Bu durumda, yukarıda yer alan mevzuat hükümleri uyarınca zorunlu atamaya tabi emniyet hizmetleri sınıfında görev yapan eşinin durumu gerekçe gösterilerek eş durumu mazereti gerekçesiyle yapılan iller arası eş özüne dayalı atanma talebinin, mer'i mevzuat uyarınca kadro durumuna bakılmaksızın öncelikli olarak yerine getirilmesi gerekirken, yasal süresi içerisinde yapılan başvurunun elektronik ortamda tayin talebi yapılabilecek okul dahi gösterilmeksizin atanmak istediği ilde "...boş kontenjan bulunmadığı..." gerekçe gösterilerek reddine ilişkin tesis edilen dava konusu işlemde eşitlik, hakkaniyet ve yukarıda yer alan mevzuat hükümlerine uyarlık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Dava konusu işlemle, davacının aile bütünlüğü bozulduğundan telafisi güç ve imkansız zararların varlığında da duraksamaya yer bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle; hukuka aykırılığı açık olan dava konusu işlemin; uygulanması halinde telafisi güç ve imkânsız zararlar doğabileceğinden, 2577 Sayılı Kanunun 27.maddesi uyarınca teminat alınmaksızın yürütülmesinin durdurulmasına, bu kararın tebliğinden itibaren yedi(7) gün içerisinde Denizli Bölge İdare Mahkemesi'nde itiraz yolu açık olmak üzere, 06.09.2012 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Dursun ÖZDEMİR
42977

Üye
Dr. Mehmet GÖK
101603

Üye
Yunus Emre GÜNEŞ
124803